

Nr 217.

Av herr **Hage m. fl.**, *angående avflyttande från Norrbottens läns landsting av kostnaderna för undervisningen vid Tornedalens folkhögskola i Övertorneå.*

Under ett flertal år har Norrbottens läns landsting vid sina sammanträden givit anslag för uppehållande av undervisningen vid Tornedalens folkhögskola i Övertorneå med belopp som har avvägt med hänsyn därtill, att man för varje år väntat tillkomsten av ett beslut från statsmakternas sida att övertaga anstalten eller att helt ansvara för de utgifter, som bli en följd av skolans drivande för varje år. Emellertid har detta hopp om statens inskridande gäckats, och sedermera har landstinget sett sig nödsakat att anvisa fyllnadsanslag för undervisningens uppehållande. Frågan är emellertid, huruvida landstinget i längden kan fortsätta med detta. Landstinget har nämligen tagit på sig att även med mycket betydande belopp bidra till att uppehålla undervisningen vid en annan folkhögskola nämligen den i Sunderby. Norrbottens läns landsting har också som bekant den högsta uttaxeringen i landet och står kanske inför nödvändigheten att ett kommande år ytterligare höja nämnda uttaxering delvis på grund av den i samband med gruvkonflikten minskade malmtrafiken under år 1928. Slutligen bör det ock beaktas, att landstingets budget är synnerligen ansträngd på grund av utgifter för sjukvård (främst för tuberkulosens bekämpande), ty anslagen för dylika ändamål måste i ett län med Norrbottens ytvidd bli mycket betungande.

Det är bland annat på grund av dessa skäl, som landstinget framfört upprepade framställningar till Kungl. Maj:t, att staten skulle övertaga den ekonomiska börda, som följer med uppehållande av denna anstalts verksamhet. Men som motiv för detta övertagande har landstinget ansett sig kunna framhålla ännu ett skäl, som torde väga ännu mera, nämligen att anstalten ej tillkommit för att tjäna ett *lokalt* länsintresse, utan huvudsakligen för att tjäna ett *riksintresse*, d. v. s. för att utgöra en plantskola för svensk kultur i den finskspråkiga Tornedalen. Från denna utgångspunkt och icke minst med hänsyn till den omständigheten att den finska staten på andra sidan gränsen på ett helt annat sätt sörjer för anslag till liknande ändamål har Norrbottens läns landsting ansett sig ha fog för ett bifall till de framställningar som avlåtits till Kungl. Maj:t i frågan.

Dessa framställningar ha visserligen upptagits till behandling och beredning, men något resultat har ännu ej avhörts trots att frågan sedan lång

tid tillbaka varit och alltjämt är aktuell. Något omnämnande av saken i den nu framlagda statsverkspropositionen förekommer ej heller.

Under hänvisning till denna motivering hemställes alltså,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte om möjligt till 1930 års riksdag framlägga ett utarbetat förslag till statens övertagande, helst i full utsträckning, av den undervisning av olika slag, som bedrivs vid Tornedalens folkhögskola i Övertorneå, eller till en sådan anordning att Norrbottens läns landsting kan helt eller i möjligaste mån från sin utgiftsbudget avlyfta anslagen för nämnda undervisnings uppehållande.

Stockholm den 21 januari 1929.

Ernst Hage.

H. Lundström.

Reinhold Selberg.

Jöran Grapenson.

O. W. Lövgren.

J. P. Dahlén.
